Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το Finanzgericht του Αμβούργου, με διάταξη της 29ης Οκτωρίου 1982, αποφαίνεται:

Η αναστολή της επιβολής των δασμών που προβλέπει ο κανονισμός αυτός δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομιστεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την επαναφορά των δασμών, εφόσον το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μετά την έναρξη ισχύος της επαναφοράς αυτής.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Οκτωβρίου 1983.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

T. Koopmans

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Το Finanzgericht του Αμβούργου ερωτά το Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού του Συμβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1979 (2789/79) περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων για ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών [2], ο οποίος χρησίμευσε ως βάση για τον κανονισμό της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 1979 (3067/79) περί του ορισμού της εννοίας των προϊόντων καταγωγής για την εφαρμογή δασμολογικών προτιμήσεων χορηγουμένων από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σε ορισμένα προϊόντα χωρών υπό ανάπτυξη [3].

1 — Μετάφραση από τα γαλλικά.

2 — JO L 328 της 24. 12. 1979, σ. 25.

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 94.

I — Το σύστημα προτιμήσεως, στο οποίο βασίζονται οι κανονισμοί αυτοί και το οποίο έχει ήδη αποτελέσει το αντικείμενο της υπόθεσης Weidenmann [1], μπορεί να περιγραφεί ως εξής:

Οι δασμολογικές προτιμήσεις που χορηγούνται από την Κοινότητα αποτελούν όργανο εμπορικής πολιτικής προς ενίσχυση της ανάπτυξης, το οποίο επιτρέπει στα κράτη, υπέρ των οποίων θεσπίζονται οι προτιμήσεις, να εισάγουν ατελώς στην Κοινότητα τελικά και ημιτελικά προϊόντα. Προς το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο αναστέλλει για ένα ημερολογιακό έτος και μέχρι ένα ανώτατο ποσοτικό όριο, τους δασμούς του κοινού δασμολογίου που εφαρμόζονται στα προϊόντα που κατάγονται από τις εν λόγω χώρες. Για την απόδειξη της καταγωγής των εμπορευμάτων, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού καταγωγής που εκδίδεται από τις αρμόδιες κρατικές αρχές της χώρας εξαγωγής, υπέρ της οποίας υφίσταται η σχετική ρύθμιση. Τα κράτη μέλη καταλογίζουν την εισαχθείσα ποσότητα στα ανώτατα όρια και ανακοινώνουν το αποτέλεσμα στην Επιτροπή. Όταν τα ανώτατα όρια επιτευχθούν, η Επιτροπή μπορεί να επαναφέρει με κανονισμό την είσπραξη των εισαγωγικών δασμών για τα εν λόγω προϊόντα που κατάγονται από τις χώρες υπέρ των οποίων υφίσταται η σχετική ρύθμιση.

Στις 11 Μαρτίου 1980, η εταιρεία Volkswagenwerk AG, με έδρα το Wolfsburg, στα πλαίσια του συστήματος απαλλαγής από τις τελωνειακές διατυπώσεις που της είχε χορηγηθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 40, στοιχείο α, του γερμανικού νόμου περί δασμών [2], διασάφησε στο Zollamt του Wolfsburg τέσσερις παρτίδες συσσωρευτών της κλάσης 85.04 του κοινού δασμολογίου προελεύσεως Γιουγκοσλαβίας, τις οποίες είχε καταχωρίσει στα λογιστικά της βιβλία κατά το μήνα Φεβρουάριο 1980 με δασμολογική προτίμηση «ατελώς» και για τις οποίες ζήτησε την εφαρμογή της τελωνειακής ατέλειας που προβλέπεται από τον κανονισμό 2789/79 του Συμβουλίου. Εντούτοις, μόλις τον Απρίλιο 1980 προσκόμισε τα απαιτούμενα πιστοποιητικά καταγωγής προς απόδειξη της καταγωγής των συσσωρευτών.

Εν τω μεταξύ, όμως, ο κανονισμός της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 1980 (545/80) [3] είχε επαναφέρει, από τις 8 Μαρτίου 1980, την είσπραξη δασμών επί των ηλεκτρικών συσσωρευτών καταγωγής Γιουγκοσλαβίας.

Με διορθωτική απόφαση της 19ης Μαρτίου 1980, το Hauptzollamt εφάρμοσε στους συσσωρευτές το δασμολογικό συντελεστή τρίτων χωρών 9,5 % και επέβαλε δασμό 28 914,50 γερμανικών μάρκων (DM) με την αιτιολογία ότι τα πιστοποιητικά καταγωγής δεν είχαν προσκομιστεί μέσα στη χρονική περίοδο κατά την οποία ίσχυε ο προτιμησιακός δασμολογικός συντελεστής.

Η εταιρεία Volkswagenwerk AG, αφού απορρίφθηκε η ένσταση που άσκησε κατά της διορθωτικής αυτής απόφασης, άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht του Αμβούργου, με την οποία υποστηρίζει κατ' ουσία ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του προτιμησιακού δασμολογικού συντελεστή υπήρχαν κατά το αποφασιστικό, όπως διατείνεται, χρονικό σημείο της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, δηλαδή κατά τη στιγμή της καταχώρησης των εμπορευμάτων στα λογιστικά βιβλία.

Θεωρώντας ότι οι εν λόγω κανονισμοί δεν περιέχουν ρητή διάταξη για το μέχρι ποια ημερομηνία το αργότερο μπορεί να προσκομιστεί το πιστοποιητικό καταγωγής ώστε να εφαρμοστεί στο εμπόρευμα ο προτιμησιακός δασμολογικός συντελεστής και ότι η νομολογία του Δικαστηρίου δεν παρέχει σαφή απάντηση επί του θέματος, το Finanzgericht ανέβαλε, με διάταξη της 29ης Οκτωβρίου 1982, την έκδοση οριστικής απόφασης και σας υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης, το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει ο κανονισμός 2769/79 (ιδίως τα άρθρα 2 και 3), σε συνδυασμό με τον κανονισμό 3067/79 (ιδίως τα άρθρα 7 και 11) να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι το πιστοποιητικό καταγωγής δεν μπορεί πλέον να

1 — Απόφαση της 10ης Ιουνίου 1982, υπόθεση 231/81, Συλλογή 1982, σ. 2259.

2 — Zollgesetz της 14ης Ιουνίου 1961, Bundesgesetzblatt I, σ. 737.

3 — JO L 60 της 5. 3. 1980, σ. 14.

προσκομιστεί εγκύρως μετά την επαναφορά του δασμού;»

ΙΙ — Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει καταρχάς να υπενθυμιστεί ότι δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού 2789/79, η εφαρμογή της προβλεπόμενης ατέλειας αποκλείεται όταν, όπως συνέβη στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή επαναφέρει με κανονισμό την είσπραξη των δασμών κατ' εφαρμογή των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 2 και 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Η υπό κρίση περίπτωση χαρακτηρίζεται, εντούτοις, από το γεγονός ότι οι διατυπώσεις εισαγωγής έγιναν πριν από την επαναφορά των δασμών, με εξαίρεση την προσκόμιση του πιστοποιητικού καταγωγής, η οποία δεν πραγματοποιήθηκε παρά μετά την κατάργηση του προτιμησιακού καθεστώτος.

Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού ορίζει ότι

«εμπόρευμα δεν μπορεί να καταλογιστεί σε ένα ανώτατο όριο ή σε ένα ανώτατο ποσό παρά μόνο αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία κατά την οποία επαναφέρθηκε η είσπραξη των δασμών».

Με άλλα λόγια, ο *καταλογισμός* δεν είναι πλέον δυνατός όταν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μόλις κατά την ημερομηνία επαναφοράς της εισπράξεως των δασμών ή μεταγενέστερα. Όπως παρατηρεί η Επιτροπή, η δυνατότητα καταλογισμού των εμπορευμάτων στα ανώτατα όρια ή ποσά αποτελεί τη λογική και νόμιμη προϋπόθεση της χορήγησης της δασμολογικής ατέλειας. Επομένως, στα εμπορεύματα που δεν μπορούν πλέον να καταλογιστούν, διότι έχουν επαναφερθεί εν τω μεταξύ οι δασμοί, δεν μπορεί να χορηγηθεί ούτε η δασμολογική ατέλεια που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού.

Η άποψη κατά την οποία δεν μπορεί πλέον να χορηγηθεί δασμολογική ατέλεια όταν το πιστοποιητικό καταγωγής δεν προσκομίζεται παρά κατά το χρονικό σημείο της επαναφοράς των δασμών ή μεταγενέστερα, στηρίζεται επίσης, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, στην οδηγία της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 1981 (82/57/ΕΟΚ) [1] η οποία, μολονότι δεν είχε ακόμα εφαρμοστεί κατά την υπό κρίση χρονική περίοδο, συγκεκριμενοποίησε την οδηγία του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979 (79/695/ΕΟΚ) [2] που ίσχυε κατά τον υπό κρίση χρόνο. Από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, και του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ, αυτής της οδηγίας της Επιτροπής, προκύπτει σαφώς ότι όταν ο μειωμένος δασμός ή η ατέλεια εφαρμόζεται μόνο στα εμπορεύματα που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία στο πλαίσιο ορισμένων ανωτάτων ορίων, ο καταλογισμός στα επιτρεπόμενα όρια δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο τη στιγμή, κατά την οποία προσκομίζεται πράγματι το έγγραφο, από το οποίο εξαρτάται η εφαρμογή των δασμολογικών προτιμήσεων. Επομένως, εφόσον πρόκειται για ανώτατο όριο, το πιστοποιητικό καταγωγής πρέπει, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, να προσκομιστεί πριν από την επαναφορά του κανονικού εισαγωγικού δασμού.

Αντιθέτως, το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 82/57/ΕΟΚ, στην οποία αναφέρεται το παραπέμπον δικαστήριο, δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη. Όπως σημειώνει και η Επιτροπή, η διάταξη αυτή προϋποθέτει ότι,

«η περίοδος, για την οποία έχει καθοριστεί αυτός ο μειωμένος ή μηδενικός εισαγωγικός δασμός»,

έχει εκπνεύσει χωρίς να διακοπεί από επαναφορά των δασμών.

Η άποψη αυτή είναι σύμφωνη με την απόφαση Weidenmann. Στην υπόθεση αυτή που αφορούσε τις αντίστοιχες προτιμησιακές ρυθμίσεις του κανονισμού του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1975 (3004/75) [3] και του κανονισμού της Επιτροπής, της 3ης

1 — ΕΕ L 28 της 5. 2. 1982, σ. 38.

2 — ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 262.

3 — ΙΟ L 310 της 29. 11. 1975, σ. 24.

Δεκεμβρίου 1975 (3214/75) [1], το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

«εντούτοις, όταν το σύστημα των δασμολογικών προτιμήσεων περιλαμβάνει την υποχρέωση προσκομίσεως πιστοποιητικού καταγωγής που να δικαιολογεί την εφαρμογή των προτιμησιακών συντελεστών, το σύστημα αυτό δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιτρέπει τη λήψη υπερβολικά περιοριστικών διοικητικών μέτρων στην οργάνωση του συγκεκριμένου ελέγχου ως προς την καταγωγή του εμπορεύματος».

Από τον αντικειμενικό αυτό σκοπό του κανονισμού καθώς και από το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 3004/75, που αντιστοιχεί στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2789/79, το Δικαστήριο συνήγαγε ότι η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταγωγής μπορεί καταρχάς να γίνει και μετά την τελωνειακή διασάφηση *εφόσον* — στην προκειμένη περίπτωση αυτός ο περιορισμός έχει σημασία — *προηγείται του κανονισμού περί επαναφοράς της εισπράξεως των δασμών.* Όμως στα πραγματικά περιστατικά που αφορούσε η απόφαση αυτή υπήρξε το ιδιάζον στοιχείο ότι η Επιτροπή δεν είχε ακόμα, κατά τον υπό κρίση χρόνο, επαναφέρει την είσπραξη των δασμών. Συνεπώς, το Δικαστήριο, αποφάνθηκε ότι, αν κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους οι δασμοί δεν είχαν επαναφερθεί, δεν ήταν δυνατό η *a posteriori* προσκόμιση του πιστοποιητικού καταγωγής να επηρεάσει την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού αυτού.

Τέλος, από το διατακτικό της αποφάσεώς σας συνάγεται ότι οι δασμοί δεν είχαν επαναφερθεί: η φράση «ακόμα και αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίστηκε μετά την περίοδο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού» προϋποθέτει ότι, όπως σωστά υπογραμμίζει η Επιτροπή, το έτος εφαρμογής του προτιμησιακού συντελεστή είχε λήξει, όπως προβλεπόταν, χωρίς να διακοπεί πρόωρα με την επαναφορά των δασμών.

Από την απόφαση αυτή δεν μπορεί να συναχθεί ότι η προσκόμιση των πιστοποιητικών καταγωγής *μετά* την επαναφορά της είσπραξης των δασμών πρέπει να συνεπάγεται και τη χορήγηση της δασμολογικής ατέλειας.

Ο αποκλεισμός της προτιμησιακής μεταχείρισης σε παρόμοια περίπτωση δεν αντίκειται επίσης στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Εν προκειμένω, δεν χρειάζεται να ληφθεί υπόψη η προστασία αυτή, αφού το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2789/79 ορίζει σαφώς ότι για την εισαγωγή το πιστοποιητικό καταγωγής πρέπει να προσκομιστεί πριν από την επαναφορά των δασμών.

Ο εισαγωγέας δεν μπορεί να επικαλεστεί επίσης τα άρθρα 7 και 11 του κανονισμού εφαρμογής 3067/79 της Επιτροπής· όπως παρατηρεί το παραπέμπον δικαστήριο, οι διατάξεις αυτές δεν προβλέπουν ρητή παρέκκλιση από το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2789/79· αφορούν μόνο το έγκυρο του πιστοποιητικού καταγωγής και δεν μπορούν να ερμηνευτούν κατά τρόπο αντίθετο προς το νόμιμο έρεισμά τους.

III — Προτείνω να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα:

Ο κανονισμός 2789/79 έχει την έννοια ότι δεν πρέπει να χορηγείται δασμολογική ατέλεια, όταν το πιστοποιητικό καταγωγής των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Κοινότητα δεν προσκομίζεται παρά μετά την κατάργηση, από την Επιτροπή, των δασμολογικών προτιμήσεων.

1 — JO L 323 της 15. 12. 1975, σ. 1.